זמנים חדשים שיטות אחרות

מאת שאול שיף

ראשי מפ"ם אינם חדלים להטריד את מסרד הקליטה ומשרדי ממשלה אחרים בכל הקשור להקצבות המיועדות לקליטה חרותנית של העולים מברה"מ. עוזרת לידם "התנועה ליהדות מתקדמת" הרואה כהישג בשימורם של זוגות מעורבים בתוך מסגרת הקהילה היהודית ואינה מסתייגת מטקסי נישואין משולבים של "ראבייס" רפורמים עם כמרים ובתוך כתלי הכנסייה. ח"כ חיים אורון וח"כ יאיר צבן עושים הכל אם בפנייה למבקרת המדינה ואם על־ידי שאילתות בכנסת, כדי להרתיע את הרשויות המוסמכות והרשמיות מלהזדים בספים לציבור הדתי והחרדי העוסק בקליטתם הרוחנית של העולים מברה"מ. "חותם" במאזן מפ"ם הקדיש בשבוע שעבר כתבה ל"פשע" ההיהדות הדתית והחרדית בתחום קליטת העלייה. "כדי למנוע קליטה בכפיה דתית וכל התופעות הנלוות להם מציע ח"כ חיים אורון הקמתה של רשות ארצית לקליטה רוחנית, רשות בינמשרדית על־מפלגתית שכמסגרתה יינתן ביטוי לכל הזרמים ביהדות כולל החילוניים והדתיים הליברלים"...

השבוע סיפר לי רבה של קריית־אונו הרב רצון ערוסי מפניני יהדות תימן, המכהן גם כמרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב, כיצד בחיותו בגיל 4 גזרו אנשי "השומר הצעיר" את פאותיו שעה שהוא ומשפחתו התגוללו במחנה הקליטה הגדול בעין־שמר של מפ"ם – "השומר הצעיר" (או הקיבוץ הארצי).

כמובן, שהיום לאחר "המהפך", כאשר מפ"ם אינה סמוכה עוד על שולחנה של מפא"י ואינה נהנית ממנעמי השלטון ובוחו, אין ביכולת ראשי הקיבוץ הארצי להפגות את כל העלים החרשים שבמרה"מ, שנעקרו בכוח מדתם במשך 70 שנה לאיזה "עין שמר" גדול כדי ללמדם איך עוברים ביום הכיפורים. אז מטרידים בשאילתות, במכתבים למבקרת וב"סקאנדלים", ובחסותם עושה מפ"ם – "השומר הצעיר" – "הקיבוץ הארצי" עבודה לא רעה בקרב העולים החדשים והמפלגות הדתיות העסוקות ב"יהודיים" אינן מתפנות לטפל בסוגיה הזו. כך, למשל, נרעיבי הנח"ל של "השומר הצעיר" הממוקמים בכמה ערי פיתוח מטפלים בקליטת העולים מברה"מ. הנרעינים הללו עושים עבודה יהודית ומסורה אך על דת ישראל "הסובלנים" הללו לא יספרו להם. נציגי "השומר הצעיר" יוצאים במסגרת המשלחות של משרד החוץ, במסגרת קבוצות המורים לעברית ובמסגרת משלחות מורים חברי קיבוצים. חלק מהעולים יודעים כבר על "שלום עכשיו" ומשתתפים בהפגנותיה עוד טרם שמצאו עבודה לפרנסת ביתם... חבל שהציבור הדתי אינו פועל להחשיפ הפעילות הזו של מפ"ם ו"השומר הצעיר" למניעת יהדות שורשית מהעולים מברה"מ, אותה נזקן ממנה בכוח האבות האידאולוגיים של השמאל התחיישבותי ויאיר צבן.

החוקר מסתגר אי־שם בארץ

תת־ניצב אלכס אישישלום עומד לקבל בימים הקרובים את דרגת הניצב שלו, דרגה שלרעת רבים ובכירים במשטרה היה ראוי לה עוד בסיבובי הענקת הדרגות הקודמים. אישישלום המכהן כסגן ראש אגף החקירות במטה הארצי של המשטרה, ידוע כאיש ישר־דרך אבל רחוק מלהיות "מרובע" ואוזנו כרויה לכל בקשה אנושית ועניינית. גם בעולם האקדמיה (קרימינולוגיה, משפטים) יש אליו הערכה רבה עם הרבה סממנים של חיבה. אישישלום ריכז תחת פיקודו את רוב "הפרשיות העסיסיות בעשור האחרון. היה זה רק טבעי שמפכ"ל המשטרה רב־ניצב יעקב טרנר יפמור לידיו את התיק הרגיש, רגיש מאד של החיבט הישראלי של פרשת "אירנגייט". ההיאזה שר הבטחון לשעבר, יצחק רבין שאמר בפעתו: "זה מיד נראה לי מסריח".

אישישלום אינו מטפל בתיק הזה במקום מושבו הקבוע במשטרה, אלא בחר להיעלם למקום בלתי־ידוע ושם הוא עובר על החומר הרב כדי לגבש את מסקנותיו והמתחייב מהן. מי שרוצה להשיגו במשך היום ורושאי להטריד אותו, יודע את מספר הביפר של אישישלום ובדרך זו מזניע אותו.

כאשר נשאל השבוע בכנסת שר המשטרה רוני מילוא מתי תסתיים חקירת תיק "אירנגייט", הסתמר השר במקומו וניכר היה, כי לא אהב את השאלה והופתע מעצם ההלהפה כי נערכת חקירה בעניין זה, בגלל הסוריות הרבה האופפת את התיק הזה ורווחות שמועות שונות ומשונות על "השלוחות" של התיק הזה לנוכח קירבתם של שני הישראלים רמי המעלה המאוזכרים בו. אל שוורמר נחשב בחבר טוב של ר"ד מפלגת העבודה, שמעון פרס וכמותו עמיתו יעקב נמרודי, שלו גם חברויות רבות בליכוד.

פרס נערך ל"פריימריס"

בחירות בשיטת ה"פריימריס", על פי השיטה המתוהה או הסבורה לחברי מפלגה בלבד, מצריכה כסף גדול לכל מי שמתכוון להיות מועמד לראשות המפלגה או ראשות העיר.

שמעון פרס אינו יושב בימים אלה בחיבוק ידיים והוא נערך גם כספית לקראת ההתמודדות הזו שהיא שונה מכל אלו שנטל בהן חלק בעבר. כמה מידיידיו הרואים בו את האדם המתאים להנהיג את המפלגה בשעה זו, כבר התחייבו לסכומי כסף ניכרים להצלחת מסע המחירות שלו. שמעון פרס מסכם עקרונית על מתן התרומה ואילו איש אמונו, סגן השר לשעבר, יוסי ביילין "סוגר" את הפרטים הקטנים: איך, מתי וכמה. באחרונה התחייב איש עסקים אמריקני ידוע ישראלי לשעבר להעמיד לרשותו של ר"ד מפלגת העבודה סך של 100 אלף דולר. והוא כמובן אינו היחיד שנדבו לבו. בשלצדו מנגנון המפלגה מצד אחד וקרנות כספיות עם סכומים לא מבוטלים מצד שני לא יהיה זה בגדר המתעה אם יצגה את ירביו גם בסיבוב הזה. תלמיו של יצחק רבין מסבירים, כי ייעקטו צעדי פיקוח חמורים כדי למנוע קניית הצבעות מאסיביות ולא תמיד הכסף יענה את הקול...

יחודש בית האדמו"ר מגור

ר"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ הרב משה זאב פלדמן שוחח אורוכות עם אישים מרכזיים בפמליה שליוותה את נשיא פולין לך ולנכה והדבר עורר את סקרנותם של כמה פוליטיקאים: מה בעצם "מוכר" ר"ר ועדת הכספים לאנשי שיחו. מסתבר כי ח"כ הרב פלדמן התמקד בשיחה זו לא בענייניו כלכלה אלא דווקא בעייה גור שבפולין. כידוע, נמנה ח"כ הרב משה זאב פלדמן על ההנהגה הרוחנית של חסידי גור. הרב פלדמן מסרב לגלות מה סוכם בפגישה זו מתוך חשש שהפולנים לא יאהבו את הפרסום. אלא שמהפולנים נודע כי הרב פלדמן גילה עניין רב בבית שמישהו את האדמו"ר מגור ונשאר עדיין בשלמותו בעיירה גור. הרב פלדמן מבקש להשיב אבידה לבעליה ולשפץ את המקום ולשמרו כאתר יהודי הסטורי. הפולנים הבינו ללבו של ח"כ הרב פלדמן והבטיחו כי יפעילו מלוא השפעתם כדי למלא את בקשת הרב.

אגב, יו"ר הכנסת, רב שילנסקי "נפגע" השבוע מכך שבעיתונות פורסם שמו כאחד מחמשת חברי הכנסת שמוצגם מפולין יו"ר הכנסת: "אני מוחה על כך בכל תוקף. אני ליטאי בן ליטאי והראייה, שהשיוך היחידה שקיימת מבחינתי "בקידוש" היא: סבתי מרגן ורבנן ורבותי". (כידוע רוב הליטאים מחליפים שין בשין ולהיפך).

סיקדו וחבריו והבדוד הישראלי.

גשוו סנבטו מצא...

המשך מעמ' 1

שכולנו – כל היהודים עם אחד. ושגם אנחנו שייכים לעם ולארץ ישראל." סקס גם שמע שישנם אויבים ערבים שנלחמים בארץ ישראל.

הפלא ששמו טלוויזיה

אנחנו מחפשים עולים נוספים לשוחח עימם אבל אולם הקבלה ריק. אנו מתפלאים לאן נעלמו כולם, ומיד מקבלים תשובה: הילדים מובילים אותנו לחדר הטלוויזיה, האולם מלא מפה לפה בתלבושות מסורתיות.

אמהות הנשאות את ילדיהן על כתפיהן. גלימות לבנות ומכובדים על זקניהם. וכל אלו שנערכו מארץ ישראל 2500 שנה בחנים בסקרנות את פלאי הטכנולוגיה, את התמונות המרצדות על מסך הטלוויזיה. הניגוד הזה אינו מסתדר עם ההגיון הקר, אולם למפגש התרבויות המעניינות והמרגש הזה יש הרבה מה לומר מעבר להגיון...

קלרים (האחראית) עומדת מביטה מהצד. "מה הם עושים כאן כל היום?" אני שואלת אותה. קלרים מצביעה על הטלוויזיה, "מה, כל היום"? אני מתפלאת "כך היא עונה. "אין מה לעשות, עד שלא נסיים את התחקירים, זה המצב. ר"תרץ מזה" היא מוסיפה בצחוק: "הם נהנים מזה, באדיס אבבה לא היתה טלוויזיה".

ביוזמתם ניגש אל נשוו בן לווייך, גבר כבן 30 לבדר על משפחתו. לדבריו, רבים מבני משפחתו נמצאים בארץ והוא אינו יודע היכן הם. אולי, הוא מקווה, יכיר נשוו במקרה אחד מהם.

נשוו מבטיח לעזור ורושם את פרטיו של האיש. שמו: אלֶנה והוא בן 28: "בתק' שהתחילה המלחמה, והמורדים החלו להשתלט על אתיופיה, היינו כולנו מרוכזים במחנה בארים אבבה. לא הכרנו היטב את המקום והרגשנו לחוצים מאוד. פחדנו שיעשו לנו כפי שעשה היטלר ליהודים-בגרמניה. היתה לנו הרגשה שנחנו מתים."

האם המבנים משמיעה ישראל תחליץ אתכם בך?

"חשבנו שנצטרך לחכות עד שנוכל לעלות כל אחד בתורו. לא חשבנו שיהיה מבצע, שבבת־אחת יעלו את כולם".

"כתוב בתורה שיהודים יחזרו לארץ האבות, וע"כ האמנו שהאל יעזור לנו. להגשים זאת. וציפינו לכך. הכנו את עצמינו לכך שיהיו צרות וביעות, אבל היינו בטוחים שנצליח להגיע לא". כשהתרחש המבצע הרגשנו שה' ככה עזר לנו משמים".

נשוו סנבטו עזר בחיפוש קרובים

אח פוגש אחות

ואז באה ההתעה שאיש מאיתנו לא ציפה לה. קלרים שקלטה בעיניה את נשוו עומד ליד שולחן הקבלה מוהה פתאום וקוראת בשמו. מתברר שהם מכירים מהזדמנות אחרת. לפתע היא אומרת: "אתה יודע שאחותך נמצאת כאן בארץ? נשוו המום. לא תאר לעצמו שאחותו תגיע ב"מבצע שלמה"! היה משוכנע שנותרה עם אביה... כשהוא "חזר לעצמו" כבר רשמה למענו קלרים, את מס' הטלפון בפנימיה בעמק בית־שאן, שם שוהה האחות. כן, בין שמחות המפגשים הרבות, להם היה נשוו עד השבוע, היתה זו השמחה הפרטית שלו. בתשע בערב אנחנו רוצים כבר לחזור הביתה. אבל איך אפשר... נשוו עסוק ואינו יכול לעזוב: הוא עסוק בלרשום כתובות ושמות. אולי יוכל לעזור למצא קרובי משפחה אבודים, להעביר הודעות.

אח"כ בחוץ הוא אומר לי: "אני לא מסוגל להגיד להם 'אני לא יודע' אני מרגיש שאני חייב לעזור. אפילו הכרתי כמה מהמשפחות".

בשעה מאוחרת אנחנו עוזבים. כשהפנקס מלא בשמות וכתובות, והלב – בחוויות. ניסינו לחזור את העולים החדשים ולחזק ויצאנו מעודדים ומחוזקים. מכוחות הנפש האדירים והאמונה התמימה של בני קהילה למודת סבל זו, השבים סוף סוף לגבולם.